

Poštni Glasnik

Glasilo Obl. organizacije pošt., telegr. in telef. uslužbencev v Ljubljani.

Letnik IX. V. Ljubljani, dne 11. aprila 1929. 11. številka.

Poročilo o situaciji.

Smatramo za potrebno, da registriramo najvažnejše dogodke, ki so deloma že znani, deloma smo jih izvedeli iz Beograda, deloma pa s plenarne seje Glavnega saveza drž. uslužbencev, ki se je vršila v dneh 23. in 24. marca t. l. v Beogradu.

Konec poštnega ministrstva. Z novim zakonom o vrhovni državni upravi, ki je stopil v veljavo dne 3. aprila t. l., so se ukinala širi ministrstva, med njimi ministrstvo za pošto in brzojav. Tako nimamo poštarij danes več lastnega ministrstva in ne več svojega ministra. Ravno za desetletnico svojega obstoja je prenehalo. Ustanovilo se je čisto na novo šele po prevratu, zakaj v deželah, ki so prej pripadale avstro-ogrski monarhiji, je bila pridružena pošta trgovinskemu ministrstvu, pošta v prejšnji kraljevini Srbiji pa je spadala pod gradbeno ministrstvo. — Gotovo je, da se državnemu uslužbencu, ki je s srcem pri svoji stroki, nekako milo stori, ko mu odvzamejo lastno ministrstvo, ker ne hote pride človeku na um, da njegova stroka morda ni tako važna in pomembna, kakor si on misli.

Mi smo že ponovno na tem mestu naglašali, kako potrebno bi bilo, da se ukine 4 do 6 ministrstev, ki se dajo brez škode za državno upravo, nasprotno v znatno zboljšanje finančnih in upravnih prilik spojit s sorodnimi resori. To akutno vprašanje, ki je bilo zadnjih 5 let stalno na dnevnem redu vsake vlade, pa se ni moglo premakniti z mrtve točke, dokler ni prišla vlada, ki ni odvisna razen od kraljevega zaupanja od prav nikogar. Zdaj šele spoznavamo, kako naivni smo bili, če smo kaj dali na »program« katerikoli parlamentarne vlade.

Kadarkoli je bil govor o redukciji ministrstev, se je omenjalo tudi ministrstvo pošte in telegrafa. Zato nas v tem pogledu ni ravno presenetil novi zakon o vrhovni državni upravi, s katerim se je ukinito naše ministrstvo. Ne moremo pa tajiti, da nas je presenetil v tem, da se je spojilo **poštno ministrstvo z gradbenim ministrstvom**. Pošta, telegraf in telefon je **prometna ustanova**. Zato smo trdno pričakovali, da se spoji naše ministrstvo s prometnim ministrstvom. Železnica in pošta, to sta glavni žili vsega prometa, zato bi bilo razumljivo, ako bi se združili obe v enotno prometno ministrstvo.

Govorilo se je tudi, da utegne priti pošta, brzojav in telefon zopet pod **trgovinsko ministrstvo**, kakor je bilo v prejšnji Avstriji. Pri sedanjem sistemu naše ustanove sicer ni ravno razumljivo, kako gresta pošta in trgovina skupaj, vendar smo bili pripravljeni tudi na to solucijo, ker se v zadnjih dveh letih toliko govori o potrgovljenju (komercializaciji) poštne ustanove in da se postavi vsa pošta, telegraf in telefon na trgovsko podlago s tem, da se izroči privatni iniciativi. Kakšni motivi so vodili vlado pri odločitvi, da je pridružila pošto gradbenemu ministrstvu, nam ni znano. Nikakor ne moremo razumeti tolmačenja, kakršnega je prineslo dnevno časopisje, češ da se je spojilo poštno ministrstvo ravno z gradbenim ministrstvom zato, ker se namerava graditi več lastnih zgradb za poštne urade. Po isti logiki bi prišlo lahko prosvetno ministrstvo pod gradbeno, ako bi nameravali zidati več novih šol,

ali finančno ministrstvo, ako bi bila aktualna gradnja davkarij itd. Mi ne najdemo drugega razloga za to pridelitev, kakor da se je spojil poštni resort, čim je bila enkrat sklenjena njegova redukcija, zopet z onim ministrstvom, pod katerim je bil v bivši kraljevini Srbiji, to je z gradbenim.

Kako bo sedaj in koliko bo s tem naša stroka pridobila ali izgubila, se danes še ne more prerokovati. Smatramo za gotovo, da se ustanovi pri gradbenem ministrstvu generalna direkcija za pošto, telegraf in telefon. Neinformirani časopisi pišejo, da generalna poštna direkcija ostane. To pa ni točno; ne more ostati, ker je doslej še ni bilo. Imeli smo pač generalnega direktorja, ne pa generalne direkcije. Ta bo seveda sedaj neobhodno potrebna in bo gotovo imela zelo razširjen delokrog. Trdno pričakujemo, da se bo ob isti priliki razširil tudi sedanjí silno utesnjeni delokrog oblastnih direktij.

Novi uradniški zakon oziroma revizija sedanjega zakona po naših informacijah še ni aktualen. Res je, da je načrt za novi zakon v glavnih obrisih že izgotovljen, ni pa verjetno, da bi se uveljavil pred prihodnjim proračunskim letom, to je pred 1. aprilom 1930. Treba je predvsem počakati efekt zakona o vrhovni državni upravi, dalje je treba najprej točno sistemizirati vsa službena mesta in položaje, končno pa je treba tudi počakati, da se izkoplje naša država iz prvih finančnih neprilik, v katere jo je pahnil nesrečni parlamentarizem tekom zadnjih desetih let.

Sedanja vlada ima resno namero, da izboljša gnetno stanje državnega uslužbenstva. To je dokazala že doslej z zakonom o sodnikih, ki je znatno povečal prejemke sodnikov, z zakonom o drž. pravdnikih in z zakonom o orožnikih, s katerim so se povišali prejemki orožnikov do 500 Din na mesec. Pripravlja se tudi zakonska uredba, ki bo priznala posebne doklade (podobno kakor sodnikom) pravnikom notranje - politične uprave. Vlada bo našla tudi sredstva, da zadovolji najnujnejšim potrebam ostalega civilnega drž. uslužbenstva, ker se dobro zaveda, da more izvesti svojo visoko mislijo v interesu naroda in države samo z dobrim in zanesljivim uradništvom. Zares dobro in zanesljivo uradništvo pa je takrat, če je stalno in če dobiva primerne prejemke.

SedANJI osnutek novega uradniškega zakona bi bil zasnovan na bazi nekdanje avstrijske pragmatike. To se pravi, kategorije bi odpadle, vse uradništvo bi se razdelilo na činovne (plačilne) razrede. Predvideva prilično zvišano osnovno plačo, toda brez draginskih doklad. Po določenih službenih dobi in pod določenimi pogoji bi bil omogočen prehod v višjo kategorijo.

Razlike. Težko pričakovane razlike so končno vendarle prišle. Prva polovica razlike se je pri pošti sicer precej zanesla, no pa čim kesneje je prišla, tem bolj prav je prišla. Uslužbenstvo je bilo zaradi zamude precej razburjeno, krivdo je pripisovalo raznim vzrokom, ki pa ne drže vsi. Zdaj pozabimo preteklost ter lepo pričakujemo drugo polovico razlik. Po izjavi merodajnih faktorjev v finančnem ministrstvu se pričakuje iz-

plačilo ostanka v mesecih juliju ali avgustu t. l.

Redukcije. Da ne bo ostalo v področju naše direkcije čisto brez redukcije, smo pričakovali. Ministrstvo je zahtevalo odpust 37 dnevničarjev. Škoda je vsakega, stroka bo pogrešala slehernega poedinca, vendar moramo priznati, da smo se bali še hujšega. Pred vsem so prizadeti dnevničarji, ki so služili pri razdržavljenih poštah. Ti so vsi odpuščeni. V nekaterih slučajih je res žalostno in izgleda krivično, da so se odpustili dnevničarji — bivši služitelji s 3 do 5 službenimi leti, samo zato, ker so slučajno službovali pri taki pošti, ki je postala sedaj pogodbená, dočim so ponekod ostali pri državnih poštah mnogo mlajši dnevničarji. To stvar popolnoma pravično urediti, je zelo težko, morda sploh nemogoče. Da je postopala direkcija po gornjem načinu, je vzrok to, da je hotela izvesti redukcijo po določnem enotnem sistemu, dalje, ker so bili ti dnevničarji kolikor toliko na to pripravljeni, in končno, ker večina prizadetih dnevničarjev lahko še naprej ostane pri dotičnih poštah kot poštni sli — uslužbenci pogodbenega poštarija. — Poleg 37 dnevničarjem je odpovedana služba tudi vsem nadničarjem, kateri so bili postavljeni izven budžeta, ker je bilo potrebno, da se spravi faktično stanje ptt. osobja v sklad s proračunskim stanjem.

Deerarizacija pošt se polagoma vrši in izgleda, da bodo s 1. majem že vse nove pogodbene pošte zasedene. Posrečilo se je rešiti nadaljnjih 10 pošt, ki bi imele biti pretvorjene v pogodbene pa bodo ostale državne pošte. To so skoro vse pošte v obmejnih krajih. Na ta način se je znižalo število prvotno za deerarizacijo namenjenih pošt od 75 na 45.

Pred novim pravilnikom o pogodbenih poštah. Kakor smo že ponovno pisali, je z novo deerarizacijo nujno zvezan nov pravilnik o pogodbenih poštah. Vsi znaki kažejo, da se ministrstvo resno bavi s to namero in da se v kratkem uveljavi nov pravilnik, ki bo nadomestil sedanjí neprimerni in pomanjkljivi pravilnik iz l. 1926. Poštne direkcije so dobile nalog, da naj v najkrajšem roku poročajo ministrstvu, kakšne nasvete in izpreminjavalne predloge imajo k sedanjemu pravilniku o pogodbenih poštah, in da navedejo tiste nedostatke in pomanjkljivosti, ki so se pokazale v praksi pri izvajanju sedanjega pravilnika. Organizacija je storila potrebne korake, da je pri tej priliki zopet spomnila na svoj izdelani osnutek. Od naše direkcije pa smo uverjeni, da ni pri svojih predlogih pozabila življenjskih zahtev pog. poštarijev ter je sigurno priporočala pravičnejšo razdelitev pogodbenih pošt, primerne prejemke in glavni postulat: osiguranje pogodbenih poštarijev za slučaj bolezni, onemoglosti in starosti. Ker se s pridelitvijo k gradbenemu ministrstvu utegne zopet zavleči specialni zakon o ptt. stroki, je treba zastaviti vse moči, da pridemo do boljšega pravilnika, ki bo v interesu stroke in pogodbenih poštarijev.

Ako se bo pokazala v eni ali drugi gornjih točk potreba osebne intervencije, bo odpotoval predsednik OPO v prihodnjih tednih v Beograd.

Kako telefonirajmo?

Obče znano je, da naš telefon ne funkcionira dobro. Vzrokov za to je mnogo: slabe proge, slabi aparati, pomanjkanje prog in osebja so glavni nedostatk.

Pri nas se skuša odpraviti te nedostatke. Proge se grade in popravljajo, kolikor dopušča kredit pri današnjem težkem finančnem stanju države. Mogoče tudi ni več daleč čas, ko ne bo več tako primanjkovalo osebja. — Ni mučnejše pri telefonu, če med pogovorom odpove aparat in na enkrat čujemo le še posamezne besede ali pa sploh nič. V takih slučajih ne mučite drugih in sami sebe. Pozovite mehaničarja in aparat bo zopet v redu. Če odpravimo vse gori omenjene nedostatke, pa naš telefon kljub temu še ne bo brezhiben. Poleg že naštetih nedostatkov imamo pri našem telefonu še druge ovire, ki ne dopustijo, da bi se izboljšal. Ta ovira je slaba manipulacija v telefonskih centralah in nepravilen način telefoniranja od strani večjega dela naših telefonskih naročnikov.

V telefonskih centralah naj bo več discipline. Zveze naj se sestavljajo mehnično, avtomatski. Telefonski naročniki ovirajo manipulacijo v centralah, če ne telefonirajo pravilno. Pripomorejo pa manipulaciji do brezhibnega funkcioniranja, če telefonirajo pravilno.

Slovinci smo podedovali telefonsko manipulacijsko službo in način telefoniranja po Avstriji. V tej državi, pozneje tudi v Nemčiji sem opravljal več let službo telefonista. Tako se mi je nudila prilika, da sem se seznanil z avstrijskim in nemškim načinom telefoniranja. Prvi način je dolgobeseden, drugi pa kratek, praktičen. Kmalu sem spoznal, da so Avstrijci in z njimi tudi mi pri telefonu običajni na neki mrtvi točki. Nemci so pa korakali vedno dalje in dalje in so danes pri telefonu gotovo nedosegljivi. Svoje aparate so tehnično od leta do leta izboljšali. Danes ima v Nemčiji vsako večje mesto avtomatsko telefonsko centralo. V krajih, kjer pa teh še nimajo, je njihova manipulacijska služba tako izpopolnjena in tako disciplinirana, da funkcionira telefon brezhibno.

Telefonista smatrajo v službi za del aparata. Za manipulacijsko službo ima predpisanih 5 do 10 desed, katerih se sme posluževati. Javi se n. pr. s »tu centrala!«, »tu Ljubljana!«, ali še krajše: »Centrala!«, »Ljubljana!«. Dalje uporablja: »pozovem«, »govori«, »proga pokvarjena«. Še nekaj drugih besed, ki so za službo potrebne, je telefonistu dovoljeno. Uporaba nepredpisanih besed ali celo pogovori so strogo prepovedani. Telefonista se ne more užaliti. Ta na nobeno žaljivko tudi ne reagira. Tak način v manipulaciji omogoči telefonistu, da koristno izrabi vsako sekundo časa.

Pri našem telefonu gre drugače. Zlasti se uporablja beseda »halo« brez potrebe. Večina telefonskih naročnikov smatra, da brez »halo« sploh telefonirati ni mogoče. Pri nas se zove s halo, centrala se javi s halo, poklicani se predstavi s halo. V telefonu čujemo halo in zopet halo. Posebno pri medkrajevnih zvezah, če se napravi zveza preko več postaj, postane ta nesrečni halo vzrok, da ne pride pravočasno ali pa sploh ne do pogovora. Pri vsakem telefonskem pogovoru se porabi pri nas za halo po več sekund. Te sekunde narastejo dnevno na ure. Škoda za čas, ki ostane neizrabljen, gre vsak dan v tisočake. Besedo »halo« so gotovo uporabljali naši predniki, ko telefona še ni bilo. Klicali so se s halo od enega hriba na drugega. Prvi telefon tudi ni imel še priprave, s katero se bi poklicalo. Umevno je, da je bila takrat beseda »halo« pri telefonu potrebna. Danes imamo telefon že tako izpopolnjen, da pozovemo z zvoncem; pri novejših aparatih tudi to ni več potrebno. Pokličemo, če slušalo vzdignemo z aparata. Čemu torej danes še

»halo«?! Če tudi je ta beseda v telefonu tako lepo doneča, se je moramo odvaditi, ker ovira pri telefoniranju. V telefon govorimo tako kakor se običajno pogovarjamo.

Da bi vsakdo, ki se poslužuje telefona, ne oviral manipulacije v centralah, bi bilo koristno, ko bi imel vsak telefonski aparat sledeče navodilo:

1. Pozvoni samo enkrat!
2. Zahtevaj številko!
3. Čakaj, da se poklicani predstavi!
4. Predstavi se!
5. Govori normalno in kratko!
6. Po pogovoru trikrat kratko odzvojni!

To je šest zapovedi, katerih se naj drži vsak telefonist in vsak naročnik telefona. K vsaki gornji točki hočem dodati še kratko pojasnilo.

Če pozvonite enkrat, centrala že prejme znak. Pri urejeni manipulacijski službi se telefonist javi takoj. Če je zaposlen, se opraviči s »trenutek«. S tem da znak, da sliši. Seveda mora telefonist skrbeti, da ne postane ta trenutek predolg. »Tu centrala!« se javi telefonist.

Pri nas je navada, da večina telefonskih naročnikov zahtevajo n. pr.: »Prosim, gospodična, zvežite me z X. Y. — številka 1238.« Čemu to? Zahtevajte: »1238!« Storite to kratko brez vsake konverzacije. Če se telefonistinja smatra za del aparata, ne potrebuje v službi prav nobenih komplimentov. Vsak telefonski naročnik naj zahteva od centrale samo številko. Z vsako drugo besedo zadržuje telefonista in ovira manipulacijsko službo. Vsem telefonskim naročnikom mora biti znano, da daje informacije o službenih zadevah upravnik urada oziroma kontrolor telefonske centrale. Telefonisti so samo za vzpostavljjanje zvez v centrali in nič drugega.

Ko zazna telefonist za zahtevo, odgovori: »Zvežem.« Medtem se je že prepričal, da je proga prosta in zveže. Telefonski naročnik počaka tiho (brez »halo«) pri telefonu, da se mu poklicani predstavi.

Ko aparat zazvoni, se naročnik predstavi: »Tu ta in ta,« ne pa izpraševati, kdo tam, kdo kliče itd.

Preden začnemo govoriti, se predstavimo tudi poklicanemu, da bo ta vedel, s kom govori. Govorimo z normalnim glasom, ne previsoko, ne prenizko in ne kričimo. V telefonu je normalni glas najbolj razumljiv. Pogovori naj bodo po možnosti kratki.

Po vsakem pogovoru odzvonite trikrat kratko. S tem dajemo telefonski centrali znak, da je pogovor končan. Telefonist se o tem prepriča in vpraša: »Govorite?« Če ne čuje nobenega glasu, prekine zvezo. Telefonskim naročnikom se priporoča, da ne zovejo centrale takoj po končanem pogovoru, ampak naj počakajo trenutek, da centrala prekine prvotno zvezo. V nasprotnem slučaju motite telefonskega naročnika, s katerim ste ravno govorili in telefonista, ki ne ve, kdo od zvezanih ponovno kliče.

Skušal sem dokazati, da je za izboljšanje našega telefona v prvi vrsti potrebna boljša manipulacija v naših centralah, v zvezi s to pa tudi pravilen način telefoniranja od strani telefonskih naročnikov. Prvi in drugi nosijo del soodgovornosti za slabo funkcioniranje našega telefona. Nastane vprašanje, kako izboljšati manipulacijo. Vsaka vrsta službe zahteva predhodne prakse. Tako je tudi pri telefonu. Napačno je sedanje naziranje, češ, za telefonista se boš že naučil v službi. Če hočete imeti dobro manipulacijo v centralah, je treba telefoniste oziroma telefonistinje, preden se dodele v službo, naučiti discipline, mehanizma v centrali in besedi, ki se smejo v službi uporabljati. Pozneje je prepozno. Pri izbiri telefonistov je paziti tudi na to, da imajo dobre živce in miren temperament. Nervozni ljudje ne spadajo k telefonu. Vse te

lastnosti se dajo ugotoviti v praksi. Vsako delo brez prakse je samo polovično.

Naši dnevniki bi mnogo pripomogli tudi k izboljšanju telefona z navodili, kako naj se telefonira. Opustimo pri telefonu vsako halojanje, bodimo v besedah kratki in telefonirajmo tako, kakor se običajno pogovarjamo. Zastarele navade opustimo. Napredek časa zahteva, da napravimo tudi pri telefoniranju korak naprej. Učimo se, da z malo besedami veliko povemo.

T. S.

Statistika poštne stroke za leto 1927.

Statistika igra danes najvažnejšo vlogo v državnem, trgovskem in zasebnem življenju. Na podlagi statistike se izdajajo in izpreminjajo zakoni ter sklepajo mednarodne pogodbe; na podlagi statistike se vrši produkcija v industriji in trgovini; na podlagi statistike si ureja vsak posameznik svoje gospodarstvo.

Zato je neobhodno potrebno, da se v naši stroki kot prometni in trgovski vodi čim točnejša statistika. Prvo statistiko po vojni je izdalo ministrstvo pošte in telegrafa lanske leto, skupno za poslovna leta 1924, 1925 in 1926, ki je bila sestavljena na podlagi pravilnika iz leta 1923. Statistiki za prejšnja leta nimamo, ker je manjkalo enotnega pravilnika. Letos se je izdala statistika za leto 1927. Gotovo je, da je druga izdaja točnejša, ker so se med letom dajala navodila in pojasnila za ugotovljene nedostatke pri sestavi prve statistike. S 1. januarjem 1929 smo dobili tudi nova navodila za sestavo statistike; kakor se čuje, se izda sploh nov pravilnik. Tako bo imela naša stroka v doglednem času točne in zanesljive številke o svojem prometu, ki se bodo lahko s sigurnostjo upoštevale pri vsaki kalkulaciji.

Ako pogledamo statistiko za leto 1927 in primerjamo promet, sredstva in osebje, mora vsak priznati, da je stroka vršila svoj posel kar najbolje. V prometu najdemo sledeče številke. Pisemskih pošilk je bilo sprejetih 293.500.000, paketov 4.700.000, nakaznic 5.350.000. V telegrafskem prometu je bilo odpravljenih v tuzemskem prometu 4 milijone 180.000 brzojavk, tranzitiralo pa jih je 6.350.000; v mednarodnem prometu pa 425.000 in tranzitiralo 582.000 brzojavk.

V telefonskem prometu je bilo v tuzemskem prometu izvršenih 3.800.000 medkrajevnih pogovorov in v mednarodnem prometu 173.000 odpravljenih in približno isto število dohodnih razgovorov.

Tukaj deloma navedeni promet je vršilo 817 državnih, 134 ambulančnih, 899 pogodbenih in 1651 občinskih (pomožnih) pošt. Izmed navedenega števila uradov je samo 129 državnih, vsi ostali so vzeti v zakup. Uprava je imela na razpolago v poštnem prometu 315 poštinih vagonov, 196 avtomobilov in 711 poštinih vozov; v brzojavnem prometu 1916 Morzéovih, 124 Hjusovih in 4 garniture Bodovih aparatov; v telefonskem prometu 4 avtomatske centrale, 1050 telefonskih central in 1064 javnih govorilnic s približno skupno 31.390 aparati. Za vzdrževanje prometa, uradov in aparatov je imela uprava 5769 uradnikov, 5003 zvaničnikov in služiteljev ter 687 dnevničarjev. Pogodbeni in občinski poštarji niso izkazani. Zanimivo je tudi, koliko dohodkov in izdatkov ima naša uprava. Iz statistike to ni razvidno v celoti. Izkazani so dohodki v poštni službi z vsoto 305.301.058 Din in izdatki 258.644.858 Din. Torej bi bil presežek 46.656.200 dinarjev. V brzojavni in telefonski službi so izkazani samo dohodki, ne pa tudi izdatki. Zato bi bile verjetne zadnje časopisne vesti, da pošta nedonaša tako velikega dobička kakor se govori, ker niso izkazane investicije. Zato se

namerava vpeljati tudi v naši stroki trgovsko knjigovodstvo, da se izkažejo tudi investicije in inventar. Ako bi se sestavil skupni zaključek iz pošte, telegrafa in telefona, bi po naši sodbi ne izkazovali velikega presežka.

Pred prevratom v državni upravi.

Ne vemo, ali se državno uslužbenstvo zaveda, da stojimo pred usodnimi, temeljitimi izpremembami v državni upravi in s tem v zvezi pred izpremembami vse uradniške hierarhije. Kakor se čuje in čuti, bo ta izprememba tako temeljita, tako čisto znova se bo vse začelo, da lahko govorimo o prevratu v državni upravi.

Resnično, ta prevrat je potreben, že davno je bil potreben. Ako bi se bil leta 1918 našel Mesija, ki bi bil z odločno roko zagrabil za vajeti naše novorojene države ter jo vodil brez parlamenta in brez političnih strank po sledih današnje vlade, bi bila danes Jugoslavija zemeljski raj. Vsega bi imeli v izobilju, ne bi poznali gospodarske in drugih kriz, vsi stanovi bi bili zadovoljni in srečni, ker bi vsi lahko živeli v blagostanju.

Kolikokrat smo klicali odrešenika, da bi odrešil to sveto in ljubljeno zemljo, ki je nam mati in domovina, kateri pa preti pogin zaradi slabih upravljačev. S herojsko gesto našega vladarja so se dne 6. januarja t. l. v temeljih zamajali gnili stebri gnile zgradbe, pa se je začelo vse znova. Ne pozna državnega aparata in državno - javnega življenja — ali pa ne misli nanj —, kdor ni takoj takrat že vedel, da se bo morala dotedanja državna uprava in njeno uslužbenstvo prav do tal demontirati in se čisto znova pozidati, popolnoma preurediti, preden je mogoče izvesti naloge, ki jih je naznačil Nj. V. kralj v svojem zgodovinskem manifestu.

Vsak dober državljani, ki mu je na srcu napredek in rešitev domovine, je pozdravil novo stanje. Vsak pa je moral že takrat računati na — žrtve. Osební momenti morajo odpasti, interesi posameznikov morajo stopiti v ozadje, gre za interese skupnosti, gre za ozdravitev skupne države. Zato se danes ne smemo izpraševati, kaj bo z menoj, ampak kaj bo z nami, kaj bo z našo državo in našim narodom.

Pripravljajo se velikanske izpremembe. Redukciji ministrstev bo sledila redukcija posameznih generalnih direktij, direktij in drugih oblasti in uradov, ki se dajo lahko združiti. Tej redukciji pa bo neizbežno sledila redukcija državnega uslužbenstva. Po vestih iz Beograda se pripravlja generalna revizija vsega uslužbenstva, katera bo prinesla popolnoma novo sliko. Najprej obširna redukcija, ki utegne iti v desetisoče, potem premestitve, upokojitve, namestitve in točna sistemizacija vsega uslužbenstva. Tako bi bila ravnokar izvršena redukcija samo preludij za glavno redukcijo, ki bo morda še do konca tega meseca.

Uradništvo ne bo moglo biti Bog zna kako prizadeto, kajti po zadnji statistiki je vseh civilnih in vojaških državnih uslužbencev v naši državi okrog 180.000, od njih pa uradnikov vseh treh kategorij samo 40.000. Težje pa utegnejo biti prizadeti nižji uslužbenci. Tako se namerava pri pošti odpraviti dostava pri vseh poštah, mnogo pošt je razdržavljenih in na ta način lahko odpade do polovice nižjega uslužbenstva. Tudi vodilnih uradnikov (šefov, načelnikov, ravnateljev itd.) je že danes preveč, bo jih pa še mnogo preveč. Kajti, ako se že ne ukinejo posamezne oblasti (direkcije), je gotovo vsaj to, da se ukinejo posamezni oddelki in odseki, tako da bodo uradi čim tesneje združeni in poenostavljeni. Samo v ministrstvih, v generalnih in oblastnih direktijah se bo med sta-

njem od 1. aprila in po stanju od 1. maja lahko prihranilo do polovice sedanjega uslužbenstva.

Vse to dela sedanja vlada v namenu, da obdrži v državni službi samo dobro, pošteno in strokovno kvalificirano osebje, katerega 60% bo storilo isto in boljše delo, nego danes 100%, od katerih precejšen del ne more ali noče ali ne zna služiti državi tako kakor je treba. Na račun te redukcije pa hoče država primerno nagraditi one vestne in zanesljive uradnike, ki bodo še ostali v državni službi. V to svrhu ima izdelan uradniški zakon, kateri bi povišal za 400 do 500 milijonov sedanje prejemke drž. uslužbencev.

Poštarji čakamo vseh teh temeljitih presnov, če ne že brezskrbno, pa vsaj z mirno vestjo. Mi smo kakor vojaki v službi noč in dan, v solncu in snegu, prevažajoč in posredujoč vse javno mnenje. Nas ni preveč, ker več, nego delamo sedaj, naši živci ne prenesejo. Zato upamo, da bo sedanja vlada za rešitev domovine vodila računa tudi o skromnem pionirju narodove kulture — o poštenu, brzogovornem in telefonskem uslužbenca.

Ali naj prirejamo letos podeželske sestanke?

O tem vprašanju niso funkcionarji in članstvo naše organizacije povsem edini. Nekateri so mnenja, da bi letos običajni podeželski sestanki, ki jih prireja naša organizacija že nekaj let sem, ne imeli tistega pomena in namena kakor včasih. Da so zaradi novega stanja v naši državi stanovske organizacije izgubile marsikatero svojo nalogo in da bi bili zaradi strožjih odredb o društvenih sestankih in zborovanjih otežkočeni. Končno tudi, da ne bi imeli delegatje organizacije na sestankih dosti povedati, ker se razvija državno življenje v normalnem tiru brez znatnejših vplivov od strani strokovnih organizacij.

Drugi so zopet ravno nasprotnega mnenja in zahtevajo, da se vrše letos sestanki Oblastne organizacije vsaj v takem obsegu kakor druga leta. Da je poglobitni namen podeželskih sestankov vendarle gojitev družabnosti, kar pomeni toliko, kakor vzbujati in dvigati stanovsko zavest članstva, kar je prvi pogoj za dobro organizacijo. Dalje, da je danes toliko resnično važnih in nujnih vprašanj zlasti v ptt. stroki, da je treba članstvo o tem točno informirati. Če že ne more organizacija v enem ali drugem pogledu pomagati članstvu, da naj vsaj z ustnimi navesti in informacijami ohrani potrebni stik med vodstvom in članstvom organizacije.

Tukaj nočemo zavzeti v tem vprašanju nobenega določnega stališča. Merodajna je za nas samo želja in volja članstva. To naj odloči. Če in kjer čuti naše članstvo potrebo, da se sestanejo poštarji enega okraja vsaj enkrat na leto na skupni sestanek, ki je posvečen strokovnemu delu, družabnosti in zabavi, tam se bo sestanek vršil. Treba je samo, da poverjeniki ali tudi posamezni člani javijo organizaciji, kdaj in kje naj bi se vršil. Kjer pa ne čutijo potrebe po sestanku, tam naj bodo enostavno tihi in ga ne bo.

Glavne smernice o letošnjih sestankih smo dali že v članku »Bilanca letošnjih podeželskih sestankov«, ki smo ga objavili v »Poštnem glasniku« št. 29 od 11. oktobra 1928. Če se bodo vršili sestanki, naj se vrše v krajih, da bodo prišli na sestanke tudi tisti naši člani, ki doslej niso mogli priti. Vrše se lahko v vsakem kraju, v katerem je z gotovostjo pričakovati najmanj 15 članov. Kakor vsako leto, tako bi se tudi letos začeli sestanki z začetkom meseca maja in bi trajali do konca meseca septembra.

Zato prosimo poverjenike in upravnike pošt, da nam javijo do konca tega meseca, kje in kdaj bi želeli imeti sestanek. Po mož-

nosti naj se že takoj tudi svetuje lokal, kjer naj bi se sestanek vršil. Lokal mora biti primeren, to je strogo separiran od drugih gostilniških prostorov in prostoren za toliko ljudi, kolikor se jih pričakuje. Ura sklicanega sestanka pa mora biti taka, da je najprikladnejša glede na dohode vlakov.

Organizacija mora vedeti vsaj 14 dni prej, preden se sestanek vrši, da poskrbi potrebno in ga skliče v »Poštnem glasniku«. Zato naj javijo po možnosti do 25. aprila tiste pošte, ki bi želele imeti sestanek že v maju, do 10. maja one, ki bi želele imeti sestanek v juniju, do konca maja one, ki bi želele sestanek v juliju itd. Kolikor bo le mogoče, se bodo upoštevale želje članov.

Javna prošnja.

Direkcijo pošte si dovolimo prizadeti podeželski uslužbenci vprašati, kaj je z izplačilom razlik. Kakor smo izvedeli, je prejel rač. oddelek spisek iz Beograda že dne 28. marca, danes pa je od tega že več ko 10 dni in razlik še vedno nimamo. Tovariši ljubljanskih pošt in direktije so bili bolj srečni. Prejeli so jih že naslednji dan, t. j. 29. marca, torej še pred Veliko nočjo. Tudi za par največjih pošt se je hitro našel čas, žalibog pa je potreben za nas, kakor izgleda, daljši odpoitek. Po našem mnenju bi bilo treba poiskati glede ekspeditivnosti vztrajnejših moči. Ponekod so se taki poizkusi sijajno obnesli in je bil ekspedit do očiščenja zaostankov kar zasut z rešenji.

Naše skromno mnenje je, če se je za eno tretjino uslužbencev lahko izvršilo nakazilo v enem dnevu, da bi se bilo moglo za ostali tretjini vsaj v enem tednu.

Prosimo torej direktijo, da se zanima za stvar in odredi potrebno, da dobimo čim prej tudi ostali uslužbenci pripadajoče razlike. Podeželski uslužbenci smo jih morda še bolj potrebni kakor v mestu, kjer imajo tovariši različne kreditne in nabavljalne zadruge na razpolago, česar mi nimamo. Tudi upamo, da bo direktija pri izplačevanju drugega obroka razlik odredila izplačilo v obratnem vrstnem redu, tako da bomo mi enkrat prvi. Prepričani smo, da bo v tem slučaju dosegla ekspeditivnost višek.

Prizadeti.

To in ono.

Naš novi minister je gospod Štefan Savković, ki je bil kot poljedelski in kot gradbeni minister že dvakrat zastopnik poštne ministra. V sedanji vladi je g. Savković minister za javna dela (minister gradjevin) in je kot tak prevzel sedaj uklenjeni resort pošte in telegrafa.

Bratska zagrebška organizacija bo imela svojo 11. letno redno skupščino dne 12. maja t. l. v Zagrebu. Upamo, da pojde takrat na skupščino bratske zagrebške organizacije tudi več naših tovarišic in tovarišev, da pokažemo s tem bratstvo in ljubav, ki vlada vsikdar in stalno med našo in zagrebško organizacijo.

Redni kongres Glavnega saveza. Po sklepu plenarne seje Glavnega saveza drž. uslužbencev v Beogradu se bo vršil letošnji kongres na pravoslavne Binkošti, to je dne 23. in 24. junija t. l. v Skoplju.

Zaostanki na članarini. Po blagajniških knjigah smo ugotovili, da je precej članov, ki še niso poravnali članarine za prvo četrtletje. Ti dobe v kratkem opomine in jih prosimo, da zaostalo članarino takoj poravnajo. Preveč resni so časi in organizacija ima preveč nujnejših poslov, kakor da bi opominjala in urgirala plačilo članarine, kar bi moralo biti za vsakogar prva dolžnost. Kdor ne izpolnjuje svojih obveznosti do organizacije, ta ne spada vanjo. Ne maramo niti prisilnih niti zastonjskih članov. Zato bodo na prihodnji seji izključeni člani, ki vzlic ponovnim opominom še niso poravnali članarine za lansko leto, oziroma ne store tega do 15. aprila t. l.

Nemška zračna hanza. Lani je otvorila zračna prometna družba z glavnico 50.000 nemških mark zračno zvezo širom Nemške republike. Na važnih prometnih križiščih so napravili pristane. Danes jih je že 90. Nemška zračna hanza služi za pre-

važanje blaga in ljudi. Največ dohodkov ima družba od prevažanja poštinih pošilk. Lani so odpravili po zračnih cestah 24.856 kg pisemskih pošilk, 44.283 kg raketov ter 127.646 kg časnikov. Po zraku je potovalo 56.268 oseb ter 640.000 kg prtljage. Najmočnejša pošta je bila na progi Draždane - Berlin - Malmö, Berlin - Hamburg - Westerland. Glede teže so bili časniki na prvem mestu. Največ pisemskih pošte je pa šlo po progi Kraljevec - Moskva - Praga - Kolonija - London, je pa zavzemala glede paketnih pošilk prvo mesto. Dolžina zračnih cest v preteklem letu je znašala več kakor 6 milijonov km. Zračni promet izkazuje tudi v tehničnem pogledu lep napredek. Vremensko posvetovanje, ki se je vršilo v vseh pristanih po izurjenih meteorologi, je zračnemu prometu prav dobro služilo. Veliko skrb se je obračalo za nabavo najboljših motorjev. Za letošnje leto je zračna hanza naročila velika letala, v katerih bo moglo potovati po 20 oseb. Ta letala bodo vršila zračno službo med Nemško republiko in drugimi državami. — Uspeh, ki ga je imela nemška zračna hanza takoj prvo leto, upravičuje vse nade, ki jih stavi človeštvo v zračni osebni in tovarni promet. Z njim bodo največje razdalje med narodi in državami, domala izginile, kar je ysekako velikanskega pomena v svetovnem narodnem gospodarstvu. — Kakor znano, ima Beograd že zračno pošto zvezo z inozemstvom. Gotovo je pa, da bo tudi slovenska prestolnica, naša bela Ljubljana, postala v dogledni bodočnosti važno pristanišče za zračno brodovje.

Humor s pošte. Te dni smo čitali v nemških časopisih naslednjo humoristično zgodbo: Nekaj trgovcev je moral odročovati, a pred odhodom je strogo naročil svoji uslužbenki, naj vso pošto, ki pride zanj, pošlje tja in tja za njim. Dasi je bil že dober teden z doma, vendar ni prišla za njim nič.

kaka korespondenca. Brzjavili je uslužbenka: »Zakaj mi vendar ne pošljete pošte?« V par urah je prišel odgovor: »Ključek od pisemske skrinjice ste vzeli s seboj, in res je našel trgovec tisti ključek v suknji. Zurno ga je poslal domov, v pismu, in zopet ni bilo nobene pošte. Odročoval je domov. Sila slabe volje je stopil v komptuar. Tu se je mu je postala reč jasna. Pismo s ključem je namreč vrget pismonoša med ostalo pošto v zaklenjeno skrinjico.

Pošta pred 650 leti. Zgodovino poštarstva je nedavno tega izpopolnil švedski zgodovinar dr. Beath s svojim raziskovanjem v vatikanskih arhivih. Švedski učenjak pregleduje že nekaj časa sem vatikanske arhive, da bi ugotovil, v kakšnih odnosih sta bila papež in švedska dežela med seboj v srednjem veku. Tako je med drugim našel papeževo pismo iz 11262, v katerem podeljuje sv. oče svoj blagoslov zgradbi poštnega poslopja v Stockholmu, ki ga je začel zidati veliki švedski državnik Birger. Iz pisma je razvidno, da je že tisti čas obstajala redna poštna služba med švedskim glavnim mestom in Rimom. Pošto so prenašali potujoči menihi, ki so romali iz mesta v mesto po najbolj prometnih cestah.

Državne pošte so ostale pošte Cankova, Križevci v Prekmurju, Apače, Gorenji Logatec, Javornik na Gorenjskem, Lož, Mojstrana, Muta in Planina pri Rakeku, ki so bile tudi že določene za dekarizacijo.

Preskrba blaga za obleke, perilo itd. dela morda tudi vam skrbi? Olajšan je nakup vsakomur, če se potrdi na Kongresni trg 15 in si ogleda izredno veliko izbiro pri trdki NOVAK, ki nudi samo prvovrstno blago po priznani najnižji ceni. Trdka NOVAK je dobavitelj Gospodarske zadruga poštinih nameščencev. Glej današnji in-serat!

Osebnosti

Postavljeni za pogodbeno poštarje: Andrej Zihler v Blahini pri Rakeku, Josip Hribar na Blejski Dobravi, Roza Wagner v Ločah pri Poličanah, Gabrijela Karin v Vinici pri Črnomlju, Milko Škerlec v Sv. Tomažu pri Ormožu, Anica Kos v Storah.

Premeženi: pogodb. pošt. Alojzij Pavlič iz Bodočev v Pristavi, služ. 2. skup. Vincenc Prevalnig iz Stor v Celje in dnevničar Stanko Marn z Ljubljane 2 na Ljubljano 1.

Upokojeni: zvan. 1. skup. Franc Martinšek in Anton Kern na Ljubljani 2; Josip Lort in Josip Korban na Mariboru 2 ter Franc Tombosko v Rogatcu.

Prestanek službe: pogodbeni poštarja Janez Titon v Rankovcih in Franjo Videc v Mačincu sta podala ostavko na poštno službo, zvan. 2. skup. Ivanu Hrenu na Ljubljani 1 je prešla služba.

Državni strokovni izpit za uradnike III. kategorije so napravili: priprav. III/4 Pavla Peterman, Marija Korošec, Lavra Bras, Stanka Burič, Mihaela Gačnik, Karla Knol, Marija Kurbus, Klara Mehovec, Cilka Mežan, Edo Vujčić, Apolonija Zagar in Romah Peitler; zvan. 3. skup. Alojzija Adamič, Katarina Butaka, Josipina Jager, Marija Slapar, Angela Šarh, Alojzij Škerjanec, Gabrijela Vidmar, žand. narednik Anton Sever, Franja Adamič, Vida Stadler, Ivana Šmuc, Marija Tratnik, Anton Pečar in Anton Zaviršek.

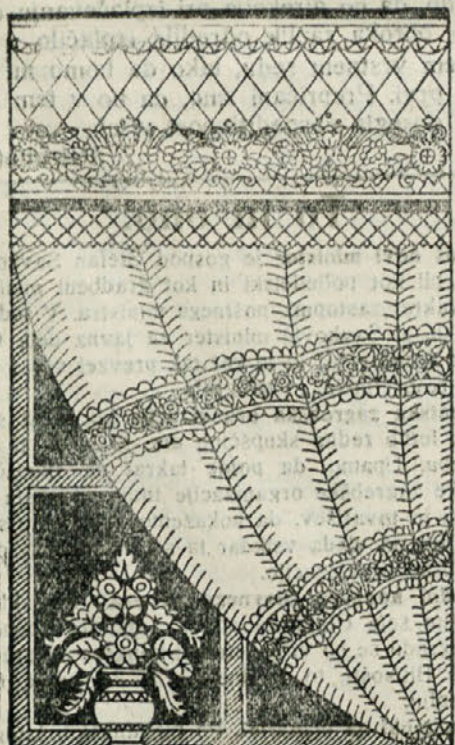
Izpit za vodstvo pogodbenih pošte so napravili: Ludovik Horvat, Mihaela Pečar, Fanika Habjan, Štefanija Dečko, Angela Šinko, Bronislava Stegu, Ivan Zabel in Janjo Višner.

Pogodbeni pošta III/1 Rankovci je prevedena v II/2, pogodbeni pošta IV/3 Mačince pa v IV/2. — Na novo se je otvorila pogodbeni pošta V/1 Blejska Dobrava.

Po ugodni ceni

dobite različno manufakturno blago, perilo, nogavice in klobuke kakor tudi izdelane obleke — tudi na obroke le pri trdki

IVAN LUPŠE, Karlovska cesta 30

ZAVESE
V VELIKI IZBERI

A. & E. Skaberné
Ljubljana

Blago

za obleke, plašče itd., svila, cefirji, šifon za perilo in rjuhe

pri trdki

Novak

Ljubljana, Kongresni trg 15
najceneje!

Velika izbira — solidna postrežba
Dobava članom zadruga po nakaznicah

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA, KOLODVORSKA 8.

GLAVNO ZASTOJSTVO IN SAMO-
PRODAJA ZA SLOVENIJO VSEH
IZDELKOV TOVARNE ZA DOKU.
— MENTNI IN KARTNI PAPIR —

BRATJE PLATNIK, RATEČE.

Mesne konzerve

in paštete izborne kakovosti —
za izlete in potovanja
najprikladnejši provijant.

F. SLAMIČ,
tvornica konzerv in mesnih izdelkov
Ljubljana

CIUHA & JESIH, LJUBLJANA

Z loga vsakovrstnega manu ak urnega l laga,
zavese, preproge, linoleum perje, puh, itd.

DOBAVITE J G SP. ZADRUGE.

Manufakturna veletrgovina
FELIKS URBAN, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta števil. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po
nižjih cenah.

Najcenejše in najboljše
manufakturno, konfekcijsko
in galanterijsko blago
kakor tudi zgotovljene moške obleke
kupite pri trdki

Ivan Krošelj

Kette-Murnova c. 15 - Ljubljana
proti nakaznici gosp. zadruga
poštinih nameščencev.

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigalet va ul. št. 1
se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega mate-
riala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.